

ZBIÓR
RAPORTÓW NAUKOWYCH

Pedagogika
Współczesna nauka. Nowy wygląd.

Wrocław
30.01.2015 - 31.01.2015

Część 1

СБОРНИК
НАУЧНЫХ ДОКЛАДОВ

Педагогика
Современная наука. Новый взгляд

Вроцлав
30.01.2015 - 31.01.2015

Часть 1

УДК 37+082

ББК 94

Z 40

Wydawca: Sp. z o.o. «Diamond trading tour»

Druk i oprawa: Sp. z o.o. «Diamond trading tour»

Adres wydawcy i redakcji: 00-728 Warszawa, ul. S. Kierbedzia, 4 lok.103
e-mail: info@conferenc.pl

Cena (zl.): bezpłatnie

Zbiór raportów naukowych.

Z 40 Zbiór raportów naukowych. „Pedagogika Współczesna nauka.Nowy wygląd„
(30.01.2015 - 31.01.2015) - Warszawa: Wydawca: Sp. z o.o. «Diamond trading tour»,
2015. - 116 str.

ISBN: 978-83-64652-82-0 (t.1)

Zbiór raportów naukowych. Wykonane na materiałach Międzynarodowej Naukowo-
Praktycznej Konferencji 30.01.2015 - 31.01.2015 roku. Wrocław
Część 1.

УДК 37+082

ББК 94

Wszelkie prawa zastrzeżone.

Powielanie i kopiowanie materiałów bez zgody autora jest zakazane.

Wszelkie prawa do materiałów konferencji należą do ich autorów.

Pisownia oryginalna jest zachowana.

Wszelkie prawa do materiałów w formie elektronicznej opublikowanych w zbiorach
należą Sp. z o.o. «Diamond trading tour».

Obowiązkowym jest odniesienie do zbioru.

Warszawa 2015

ISBN: 978-83-64652-82-0 (t.1)

"Diamond trading tour" ©

SPIS /СОДЕРЖАНИЕ
SEKCJA 13. PEDAGOGIKA.
(ПЕДАГОГИЧЕСКИЕ НАУКИ)
Część 1

1. Кузнецова О.А.	6
ТЕОРЕТИЧНІ ОСНОВИ СТВОРЕННЯ ПЕДАГОГІЧНИХ УМОВ ДЛЯ САМОРОЗВИТКУ СТУДЕНТІВ У ВНЗ	
2. Лісунова Л.В.	10
ЕСТЕТИЧНЕ СПРИЙНЯТТЯ МАЙБУТНІМИ ПЕДАГОГАМИ-ХУДОЖНИКАМИ ТВОРІВ МИСТЕЦТВА НА ТЕМУ НАРОДНИХ СВЯТ	
3. Полторак Л.Ю.	16
ДЕЯКІ АСПЕКТИ ПІДГОТОВКИ ВИКЛАДАЧІВ ДО АКТУАЛІЗАЦІЇ ПИТАННЯ ПРОФЕСІЙНОЇ ПІДГОТОВКИ МАЙБУТНІХ СОЦІАЛЬНИХ ПРАЦІВНИКІВ ДО ВИКОРИСТАННЯ МЕТОДІВ АРТ-ТЕРАПІЇ	
4. Слятіна І. О.	19
СУЧАСНІ ПІДХОДИ ДО ВИРІШЕННЯ ПРОБЛЕМ ВЗАЄМОДІЇ ШКОЛИ І СІМ'Ї В МУЗИЧНО-ЕСТЕТИЧНОМУ ВИХОВАННІ ПІДЛІТКІВ	
5. Толкачова А. С.	24
ВИВЧЕННЯ ІНДИВІДУАЛЬНИХ ОСОБЛИВОСТЕЙ МОЛОДШИХ ШКОЛЯРІВ ЯК НЕОБХІДНА ПЕРЕДУМОВА ПІДВИЩЕННЯ ЕФЕКТИВНОСТІ ПОЗАУРОЧНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ІНТЕРНАТНИХ ЗАКЛАДІВ	
6. Уваров Ю.В., Лебедь С.В.	26
ЗНАЧЕНИЕ ОБЩЕСТВЕННОЙ И ПРОФЕССИОНАЛЬНОЙ ОЦЕНКИ ТВОРЧЕСКИХ ДОСТИЖЕНИЙ ДЕТЕЙ С ОСОБЫМИ ПОТРЕБНОСТЯМИ	
7. Шевченко Ю.А.	30
ВИКОРИСТАННЯ МЕТОДІВ АРТ-ТЕРАПІЇ В СОЦІАЛЬНІЙ ТА ВИХОВНІЙ РОБОТІ МОЛОДІ	
8. Букенова Ж.С.	33
ЭЛЕКТРОННЫЕ СРЕДСТВА ОБУЧЕНИЯ В ПРОЦЕССЕ ИЗУЧЕНИЯ КАЗАХСКОГО ЯЗЫКА	

Zbiór raportów naukowych

9. Кальмбетова Н.П. 35
СОЗДАНИЕ НАГЛЯДНОГО МАТЕРИАЛА В ПРОЦЕССЕ ОБУЧЕНИЯ
ЯЗЫКУ СПЕЦИАЛЬНОСТИ
10. Овчаренко В.П., Щербина І.Л., Костіков О.П. 37
ІНТЕГРАЦІЙНІ ЗВ'ЯЗКИ – НЕОБХІДНА УМОВА ІННОВАЦІЙ В УЧ-
БОВОМУ ПРОЦЕСІ
11. Рускуліс Л. В. 42
ШЛЯХИ ТА УМОВИ ВИКОРИСТАННЯ ДИСПУТУ ТА ДИСКУСІЇ
В ПРОЦЕСІ ПІДГОТОВКИ ВЧИТЕЛЯ-СЛОВЕСНИКА
12. Зайцева Н.В. 46
ОРГАНІЗАЦІЯ АСИНХРОННОЇ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ СТУДЕН-
ТІВ ЧЕРЕЗ СЕРВІСИ САЙТУ КАФЕДРИ ІНОЗЕМНИХ МОВ
13. Харченко О. А. 49
ОРГАНІЗАЦІЯ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ СТУДЕНТІВ В ПРОЦЕСІ
ПІДГОТОВКИ МАЙБУТНЬОГО ФАХІВЦЯ
14. Ковальчук М.Б. 52
АЛГОРИТМІЧНИЙ ПІДХІД У ВИЩІЙ МАТЕМАТИЦІ
15. Коваленко О. Ю. 56
ПІДВИЩЕННЯ ЯКОСТІ НАВЧАННЯ ІНОЗЕМНОЇ МОВИ У ВИЩОМУ
НАВЧАЛЬНОМУ ЗАКЛАДІ ЗА ДОПОМОГОЮ МУЛЬТИМЕДІЙНИХ
ЗАСОБІВ У ПРОЦЕСІ ПІДГОТОВКИ МАЙБУТНІХ ЕКОНОМІСТІВ
16. Попіль Л. М., Руденко Н. М. 61
ВИКОРИСТАННЯ ІНТЕРАКТИВНИХ ТЕХНОЛОГІЙ НАВЧАННЯ
ПРИ ВИВЧЕННІ ДРОБІВ У ПОЧАТКОВІЙ ШКОЛІ
17. Терлюк О. О., Руденко Н. М. 68
РОЗВ'ЯЗУВАННЯ ЗАДАЧ ІЗ ЗАСТОСУВАННЯМ ДЕЯКИХ ІНТЕРАК-
ТИВНИХ ТЕХНОЛОГІЙ НА УРОКАХ МАТЕМАТИКИ У ПОЧАТКО-
ВІЙ ШКОЛІ
18. Крисак Л. В. 75
ВІДБІР НАВЧАЛЬНОГО МАТЕРІАЛУ В ПРОЦЕСІ ІНШОМОВНОЇ
ПРОФЕСІЙНОЇ КОМУНІКАЦІЇ МАЙБУТНІХ ЛІКАРІВ

19. Букенова Ж.С. 79
ЭЛЕКТРОННЫЕ СРЕДСТВА ОБУЧЕНИЯ В ПРОЦЕССЕ ИЗУЧЕНИЯ
КАЗАХСКОГО ЯЗЫКА
20. Довбня С. О. 81
ВПРОВАДЖЕННЯ ПРОГРАМОВО-МЕТОДИЧНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕН-
НЯ ІГРОВОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ДІТЕЙ ДОШКІЛЬНОГО ВІКУ В ОСВІТ-
НИЙ ПРОЦЕС ДОШКІЛЬНИХ НАВЧАЛЬНИХ ЗАКЛАДІВ УКРАЇНИ
(КІНЕЦЬ ХХ-ГО – ПОЧАТОК ХХІ СТ.: 1991–2012 РР.)
21. Половіна О. А. 88
ОСОБЛИВОСТІ ФОРМУВАННЯ ТВОРЧОГО ПОТЕНЦІАЛУ МАЙ-
БУТНІХ ВИХОВАТЕЛІВ
22. Гаращенко Л. В. 95
СУЧАСНІ ПРІОРИТЕТИ У СФЕРІ ФІЗИЧНОГО ВИХОВАННЯ ДІТЕЙ
ДОШКІЛЬНОГО ВІКУ
23. Гончаренко А.М. 102
СОЦІАЛЬНИЙ АСПЕКТ СТАНОВЛЕННЯ ВЗАЄМИН ДІТЕЙ ДО-
ШКІЛЬНОГО ВІКУ
24. Хало З.П. 105
ПЕДАГОГІЧНІ ЗАСАДИ РОЗВИТКУ ОБДАРОВАНИХ ДІТЕЙ У НІ-
МЕЧЧИНІ
25. Бордюженко Т. А. 109
СТРУКТУРА ТА РІВЕНЬ ГОТОВНОСТІ МАЙБУТНІХ УЧИТЕЛІВ
ПРИРОДНИЧИХ ДИСЦИПЛІН ДО ПРОФІЛАКТИКИ ВЖИВАННЯ
ПІДЛІТКАМИ ПСИХОАКТИВНИХ РЕЧОВИН

Половіна О. А.

кандидат педагогічних наук, доцент,
Київський університет
імені Бориса Грінченка

ОСОБЛИВОСТІ ФОРМУВАННЯ ТВОРЧОГО ПОТЕНЦІАЛУ МАЙБУТНІХ ВИХОВАТЕЛІВ

Ключевые слова: творческий потенциал, будущие воспитатели, диагностические методики, психолого-педагогические условия.

Ключові слова: творчий потенціал, майбутні вихователі, діагностичні методики, психолого-педагогічні умови

Keywords: creativity, future teachers, diagnostic techniques, psychological and pedagogical conditions.

Розвиток творчого потенціалу особистості є одним із найактуальніших завдань сучасного суспільства, яке перебуває на етапі глобальних перетворень в системі освіти України, інтеграції у світовий освітній простір. Відповідно до європейських вимог та вітчизняних державних документів (Державна національна програма «Освіта» (Україна XXI століття), Національна доктрина розвитку освіти України, Закон України «Про освіту», Концепція національного виховання) потребують оптимізації педагогічні механізми творчого розвитку особистості, здатної до професійного самовдосконалення та самореалізації. Відповідно до цього виникає необхідність внесення кардинальних змін до змісту, форм і методів професійної підготовки майбутніх педагогів, у яких мають бути сформовані уміння реалізації креативного підходу до розвитку особистості дитини, її творчого потенціалу, формування активно-перетворюючої позиції.

Наріжним каменем сучасної освіти є з одного боку прагнення до стандартизації та інформатизації, з іншого – продукування нестандартних творчих ідей, що можливо за наявності високого рівня розвитку творчого потенціалу, який є рушійною силою і джерелом розвитку особистості.

Проблема аналізу творчого потенціалу особистості не є, безперечно, новою в психологічній науці. Хоча, з одного боку, вивчення проблеми розвитку творчого потенціалу майбутніх вихователів не втратило своєї актуальності в наш час, адже творчий потенціал – це необхідна складова особистості, яку слід, безперечно, вивчати, діагностувати і розвивати. З іншого боку, технократичні підходи до розвитку інтелекту, мислення людини, на яких базуються досить багато сучасних методик навчання, обмежують можливості людини, не дозволяють їй реалізувати свій творчий потенціал, формують шаблонність мислення, сприяють формуванню педагогічного кліше, гальмують розвиток особистості тощо. Вкрай прискорена інтенсифікація навчання, перевага інформаційного підходу у навчанні, що вимагає максимальної актуалізації особистісних ресурсів за умов їх надзвичайно низької зацікавленості, призводять до стресів, хвороб і згасання мотивації до самоосвіти, самовдосконалення та усвідомленого професійного вибору.

Вихід з цієї ситуації, на наш погляд, можливий за умови пошуку виявлення потенційних можливостей особистості та використання мистецтва, як базового засобу фахової підготовки майбутніх вихователів, що уможлиблює усвідомлення себе як творчої особистості, здатної до самореалізації, набуття досвіду нетрадиційної творчої діяльності, відновлення і подальшої підтримки здоров'я, становлення цілісності особистості.

У контексті вивчення наукових праць творчий потенціал розглядається як системна характеристика особистості, яка дає їй можливість створювати, творити, знаходити нове, невідоме їй самій; ця характеристика дозволяє людині самостійно приймати рішення, діяти оригінально та нестандартно в різноманітних ситуаціях.

Творчий потенціал особистості трактується науковцями з різних позицій, а саме:

- як основа психічного розвитку індивіда, завдяки якій визначаються темпи та напрями формування особистості (О.Матюшкін, В.Давидов);
- як структурне утворення, що вміщує задатки, нахили, інтереси, прояви загального інтелекту, інтуїтивізм, здібності та ін. (В.Моляко, В.Шадріков, Є.Голубева, Д.Богоявленська, Е. де Боно, Ю.Бабаєва, В.Риндак, М.Каган, С.Рубінштейн, О.Леонтьєв, О.Попель та ін.);
- як вияв сутності особистості (С.Хмельковська, П.Кравчук);
- як засіб реалізації творчої та інтелектуальної активності особистості (Ф.Виданов, Д.Богоявленська);
- як механізм творчого мислення особистості (А.В. Брушлинський);
- як структура, що вміщує чотири групи особистісних якостей креатива, а саме: світоглядні, ціннісні, інтелектуальні та вольові якості (І.Львова);
- як процес виявлення людиною власної індивідуальності (Є.Яковлева);
- як соціально-психологічну установку на нетрадиційне розв'язання протиріч об'єктивної реальності (Є.Колеснікова);
- як синтетичну (інтегруючу) якість, що характеризує можливості особистості (І.Мартишок, В.Овчинніков, М.Колосова, Є.Глуховська, Н.Посталюк);
- як сукупність реальних можливостей, вмінь та навиків, які визначають рівень їх розвитку (Г.Піхтовніков, Л.Московичева);
- як спеціальну якість індивіда, що характеризує відповідність діяльнісних властивостей особистості соціальній нормі (С.Евінзон);
- як внутрішню готовність особистості до самореалізації в творчій діяльності (Г.Валеєв);
- як систему знань людини, на основі якої будується, регулюється діяльність особистості (Г.Браже, Ю.Кулюткін);
- як потенційну креативність (Г.Плотова);
- як когнітивну креативність (К.Гуськова);
- як властивість людини, що зумовлюється мотиваційною готовністю до творчості (Є.Голубева, В.Дружинін, В.Кочубей, А.Маслоу, Дж.Гілфорд, Ю.Гільбух, Я.Пономарьов, Є.Яковлева, Г.Костюк);
- як системна структура, що вміщує лише інтелектуальні характеристики та виявляється у відповідних показниках творчої активності особистості (Дж.Гілфорд, К.Тейлор);

Таблиця 1.

Результати анкетування «Виявлення інтересів майбутніх вихователів»

Уподобання, інтереси	ЕГ-1 (%)	ЕГ-2 (%)
Читають художню літературу	12%	9%
Слухають сучасну музику	80%	88%
Займаються спортом, відвідують спортивні секції	12%	16%
Спілкування з друзями	90%	85%
Мають бажання займатися в гуртках художньої самодіяльності	70%	55%
Мають бажання займатися в інших гуртках, клубах за інтересами, секціях	15%	20%
Грають в комп'ютерні ігри, переглядають телебачення	40%	25%
Не мають ніяких уподобань	7%	9%

- як своєрідну характеристику, прояв якої залежить від творчої унікальності особистості (Є.Варламова, І.Семенов, С.Степанов).

У контексті даного дослідження дефініцію «творчий потенціал» розглядаємо, ґрунтуючись визначенням В.Моляко, як «ресурс творчих можливостей людини, здатність конкретної людини до здійснення творчих дій, творчої діяльності», як здібність до творчості [4, 7-8].

Проблема розвитку творчого потенціалу особистості не зводиться до вирішення конкретних завдань, а має розглядатися у площині «особистість – соціальне оточення». Тому важливим є аналіз соціальної ситуації розвитку – місця особистості в системі соціальних відносин. Система соціальних взаємозв'язків тільки тоді стає ситуацією розвитку, коли її вимоги сприймаються особистістю як актуальні саме для неї. Соціальна ситуація розвитку впливає на розвиток не тільки творчих здібностей, а й ціннісних орієнтацій, певних знань, умінь, навичок, що необхідно враховувати під час фахової підготовки майбутніх вихователів.

Вивчення наукового доробку у площині дослідження дозволило констатувати, що здібності формуються у діяльності, проте у сучасних дослідженнях значна увага приділяється особливостям психічної організації суб'єкта, тобто потенціальним резервам особистості, від яких залежать творчі досягнення. Аналіз теоретичних досліджень дозволив визначити розуміння інтегративного характеру творчого потенціалу, в якому переплітаються мотиваційні, когнітивні, евристичні, операційні та інші чинники. Серед найпоширеніших способів формування творчого потенціалу науковці виділяють тренінги інтелекту і емоційно-особистісної сфери, методи розвитку творчого і критичного мислення [1; 2; 5].

Аналіз викладацької практики дозволяє зауважити: розпорошеність дисциплін естетичного напрямку (ОКР «бакалавр»: I курс – виразне читання, III курс – методика образотворчої діяльності, дитяча література, IV курс – методика музичного виховання; ОКР «спеціаліст», «магістр» – технології художньо-естетичного розвитку) та відсутність дисциплін «Акторська майстерність», «Основи живопису», «Співи» знижує ефективність професійної підготовки майбутніх вихователів та їх професійну мотивацію.

З метою діагностики творчого потенціалу було проведено дослідження у двох експериментальних групах: ЕГ-1 (магістри) та ЕГ-2 (спеціалісти) [3]. Результати

Таблиця 2.

Результати проведеної методики «Самооцінка творчого потенціалу особистості»
(Н.П.Фетіскін)

Рівень	Високий	Середній	Низький
Експериментальна група – 1	14%	68%	18%
Експериментальна група – 2	8%	71%	21%

Таблиця 3.

Порівняльна таблиця результатів методики визначення загальних творчих здібностей людини

Рівень	Дуже високий	Високий	Середній	Низький	Дуже Низький
Експериментальна група – 1	9%	23%	59%	9%	0%
Експериментальна група – 2	4%	13%	50%	29%	4%

анкетування «Виявлення інтересів майбутніх вихователів» представлені у табл. 1

Як видно з таблиці, студенти майже не читають художньої літератури, а саме 12 % ЕГ-1 та 9% ЕГ-2 читають у вільний час. Як правило, надають перевагу фантастиці, сучасним романам та поезії. 35% ЕГ-1 та 32% ЕГ-2 займалися в гуртках художньої самодіяльності в школі, а 70% студентів ЕГ-1 та 55% ЕГ-2 мають бажання займатися художньо-естетичною діяльністю (вокал, хореографія, театральні постановки); мають бажання займатися в інших гуртках та клубах за інтересами 15% студентів ЕГ-1 та 20% ЕГ-2, в основному відвідувати спортивні секції; більшість студентів позитивно ставляться до художньо-естетичної діяльності, вважають її необхідною складовою професійної підготовки (72% ЕГ-1 та 65% ЕГ-2), але є частина студентів, котрі вважають це марною тратою часу (7% ЕГ-1 та 9% ЕГ-2).

За результатами методики «Самооцінка творчого потенціалу особистості» (Н.П.Фетіскін) у ЕГ-1 та ЕГ-2 визначились три рівні творчого потенціалу (високий, середній, низький). Очевидно, що результати обох груп відрізняються, адже показники ЕГ-1 на даному етапі дослідження значно вищі ніж показники ЕГ-2. Результати даної методики висвітлені в табл. 2.

За результатами даної методики ми отримали три рівні самооцінки творчого потенціалу: високий, середній та низький. Серед студентів ЕГ-1 переважає середній рівень самооцінки творчого потенціалу (68% опитуваних). Це студенти, які під час навчання у школі займалися у гуртках художньої самодіяльності, клубах за інтересами, секціях. Тому вони залюбки приймають участь у відкритих виховних заходах, конкурсах, святкових концертах, що відбуваються у ВНЗ. У 14% студентів виявився високий рівень творчого потенціалу. Як правило, це обдаровані студенти. 18% досліджуваних мають низький рівень творчого потенціалу. Як правило, такі студенти мають низький рівень знань, вони пасивні, не приймають участі у соціально-гуманітарній роботі, надають перевагу спілкуванню у соцмережах.

Серед респондентів другої групи теж переважає середній рівень самооцінки творчого потенціалу (71%). Більша частина опитуваних приймають активну участь у соціально-гуманітарній роботі, з задоволенням відвідують дисципліни естетичного спрямування та творчо підходять до виконання завдань. 8% респондентів даної гру-

Таблиця 4.

Результати діагностики особистісних творчих здібностей Є.Є. Тунік

Особливості творчої особистості	ЕГ-1	ЕГ-2
Допитливість (Д)	55%	33%
Уява (У)	59%	42%
Складність (С)	50%	21%
Схильність до ризику (Р)	68%	29%

пи виявилися з високим рівнем самооцінки творчого потенціалу. Непокоїть досить великий відсоток студентів, які мають низький рівень 21%.

За даними методики визначення загальних творчих здібностей людини, модернізованої к.п.н., проф. М.С.Янцуром, ми можемо спостерігати наступні результати у ЕГ-1 та ЕГ-2, які представлені в табл. 3.

Результати проведеної методики дозволили нам спостерігати наступну картину: більша частина студентів ЕГ-1 (59%) мають середній рівень, а 23% – високий рівень загальних творчих здібностей. З дуже високим рівнем виявилось 9% респондентів. Така ж кількість опитуваних має низькі показники. Більшість опитуваних ЕГ-2 (50%) мають середній рівень загальних творчих здібностей; у значної частини (29%) виявився низький, а у 13% високий рівень загальних творчих здібностей. Невисокий відсоток, а саме 4% опитуваних, мають дуже низький і така ж кількість – дуже високий рівень загальних творчих здібностей особистості.

За допомогою діагностики особистісних творчих здібностей (Є.Є.Тунік), ми з'ясували основні чотири особливості творчої особистості, а саме: допитливість (Д), уява (У), складність (С), схильність до ризику (Р) та міру їх вияву в респондентів. Результати даної методики представлені в табл. 4.

Ми можемо зробити порівняльний аналіз результатів обох експериментальних груп. При оцінці даного опитувальника використовуються чотири фактори, що тісно корелюють із творчими проявами особистості. Вони включають допитливість (Д), уяву (У), складність (С) та схильність до ризику (Р). Отже, допитливість виражається у 55% опитуваних ЕГ-1 та у 33% ЕГ-2. Уява проявляється у 59% студентів ЕГ-1 та у 42% опитуваних ЕГ-2. 50% респондентів першої групи та 21% другої групи виявляють складність. І нарешті, схильність до ризику визначилась у 68% опитуваних ЕГ-1 та у 29% ЕГ-2.

Таким чином, зібраний діагностичний матеріал став підставою для розподілу майбутніх вихователів за рівнями розвитку творчого потенціалу: низький; середній; достатній (високий).

Ефективність формування творчого потенціалу майбутніх вихователів визначається конкретно-методичними принципами:

- 1) формування моральності, суспільної переконаності майбутнього вихователя повинно здійснюватися на основі і в процесі засвоєння моральних художньо-естетичних ідеалів, створених в літературі, музиці, образотворчому мистецтві;
- 2) пізнання мови мистецтва, художньо-естетична підготовка розглядається як самоціль, а як важлива умова особистісного та професійного самовдосконалення;
- 3) засвоєння дисциплін художнього напрямку має забезпечувати розвиток таких психічних якостей особистості, як уява, образне мислення, фантазія, емоційний відгук;

4) творчий потенціал майбутніх вихователів активізується за наявності психолого-педагогічних умов, спрямованих на його виявлення та розвиток [54].

Для реалізації завдання пропонуємо використання у процесі професійної підготовки майбутніх вихователів ОКР «бакалавр» інтегрованої дисципліни «Технології естетичного розвитку особистості», яка включає модулі «Музичні технології», «Образотворчі технології», «Театралізовані технології», «Літературні технології», яка підпорядкована єдиній меті – якомога ефективніше допомогти розкриттю особистості майбутнього вихователя, розвинути природні здібності, створити атмосферу творчої співдружності та спрямована на:

- Виявлення талантів студентів.
- Формування почуття прекрасного, естетичного смаку, розширення кругозору.
- Розвиток вміння передавати емоції та почуття твору, який виконується.
- Розвиток акторських здібностей, навичок співу, хореографії, створення художнього та сценічного образу.
- Формування професійних умінь і навичок творити прекрасне самостійно та допомогти опанувати технології художньо-естетичного розвитку дітей дошкільного віку.
- Виховання культури спілкування, створення атмосфери доброзичливості та дружельюбності.

Для оптимізації розв'язання даного завдання необхідне створення наступних психолого-педагогічних умов:

- відбір доцільного для розв'язання освітніх завдань, доступного й цікавого для студентів змісту дисципліни «Технології естетичного розвитку особистості»;
- єдність і взаємозумовленість розвитку інтересу, збагачення уявлень, удосконалювання творчих і виконавських умінь художньої діяльності, художньо-естетичних і пізнавальних здібностей;
- інтеграція емоційно-естетичного й пізнавального в процесі спілкування з мистецтвом;
- варіативність використовуваних методів і прийомів активізації інтересу до творів мистецтва та стимулювання естетичної діяльності студентів;
- визнання власного бачення, трактування студентом творів, подій, явищ мистецтва за умови обґрунтування;
- активізація творчої ініціативи, самостійності майбутніх вихователів щодо використання технологій естетичного розвитку у роботі з дітьми
- послідовна, доцільна й дієва взаємодія із музейними педагогами, бібліотекарями, акторами, літераторами, художниками, митцями); включення (а не залучення) у розв'язання завдань;
- насичення освітнього середовища ВНЗ матеріалами, предметами, що забезпечують ініціювання інтересу до пізнання світу мистецтва.

Отже, якісні дані діагностичних методик дали можливість відзначити, що у значної частини респондентів (65%) наявний середній рівень розвитку творчого потенціалу. У них виявлено творчі здібності: більшість із них танцює, співає, показує гарні спортивні результати. Крім того, ці студенти мають достатній рівень фа-

Zbiór raportów naukowych

хових знань. Високий рівень розвитку творчого потенціалу спостерігається лише у незначної частини опитаних. Це студенти, які багато читають, гарно навчаються, вони обдаровані від природи, у них є чітко виражені інтереси до того чи іншого виду діяльності, активна життєва позиція. Низький рівень розвитку творчого потенціалу притаманний 21% респондентів. До цієї категорії належать байдужі студенти з низькими показниками у навчальній діяльності та пасивні у соціально-гуманітарній роботі. Даний розподіл здійснювався на основі критеріїв сформованості творчого потенціалу, серед яких інтереси, потреби, здібності, емоційне забарвлення, ставлення, творча спрямованість, уміння, навички тощо. Такі дані стали підставою для визначення психолого-педагогічних умов розвитку творчого потенціалу майбутніх вихователів та дали можливість простежити взаємозалежність рівня сформованості творчого потенціалу від задіяності у різноманітних творчих заходах. Варто констатувати той факт, що підвищення рівня творчого потенціалу майбутніх вихователів потребує систематичного психолого-педагогічного супроводу, педагогічного впливу зі сторони викладачів, а також підвищення рівня знань педагогічних працівників щодо розвитку творчого потенціалу студентів під час фахової підготовки.

Література:

1. Гуськова Е.А. Психологические условия реализации творческого потенциала студентов в учебно-воспитательном процессе вуза: дисс. ... канд. психол. наук. – М., 2007. – 212 с.
2. Вишнякова Н.Ф. Креативная психопедагогика: психология творческого обучения / Н.Ф.Вишнякова. Минск, 1995. – 240 с.
3. Методики социально-психологических исследований личности и малых групп / Сб. научных трудов под ред. А.Л.Журавлева, Е.В.Журавлевой. – М., 1995.
4. Моляко В. О. Психологічна теорія творчості // Обдарована дитина. – 2004. – № 6. – С. 2-9.
5. Овсянецька Л. Творчий потенціал людини: соціально-психологічна парадигма // Соціальна психологія. – 2004. – № 2 (4). – С.140-145.